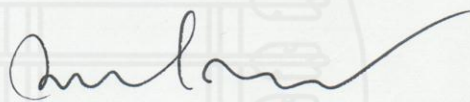

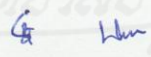
หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรี:
กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม
ชื่อและนามสกุล นางสาวนิสรา ราษฎร์อุดม
แขนงวิชา การเมืองการปกครอง
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์
2. รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์

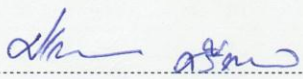
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรี : กรณีศึกษาสภา
เทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม

ผู้วิจัย นางสาวชนิสรา รามัญอุดม รหัส 2498000849 ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
(การเมืองการปกครอง) อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์
(2) รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์ ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรีของสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม (2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรีของสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม และ (3) เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการมีบทบาทด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรีในการทำหน้าที่ของสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและข้อมูลจากเอกสารรายงานการประชุม กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงได้แก่สมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรีในจังหวัดนครปฐม จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึกและการสังเกตของผู้วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์การวิเคราะห์ข้อมูลแบบการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า (1) สมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรีในจังหวัดนครปฐมทั้งหมดมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกระบวนการทางนิติบัญญัติดี รู้และเข้าใจกระบวนการตราเทศบัญญัติของเทศบาล โดยมีบทบาทดังนี้ 1.1) การพิจารณาร่างเทศบัญญัติที่เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ 1.2) สมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรีในจังหวัดนครปฐมทั้งหมดมีบทบาทในการตรวจสอบและควบคุมฝ่ายบริหารในลักษณะการตั้งกระทู้ (2) สมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรีในจังหวัดนครปฐมทั้งหมดไม่เคยมีการเสนอร่างเทศบัญญัติโดยฝ่ายนิติบัญญัติและไม่เคยมีบทบาทสนับสนุนให้ประชาชนร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างเทศบัญญัติ (3) ส่งเสริมให้สตรีในเขตเทศบาลมีส่วนร่วมและบทบาททางการเมืองมากขึ้น

คำสำคัญ บทบาท นิติบัญญัติ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรี จังหวัดนครปฐม

Thesis title: The Legislative Roles of Women Members of the Sub-district Municipal: A Case Study of the Sub-district Municipal in Nakhon Pathom Province

Researcher: Miss Chanisara Ramanudom; **ID:** 2498000849; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis advisors:** (1) Dr. Thirapat Serirangsan, Professor; (2) Thapanat Prom-in, Associate Professor ; **Academic year:** 2012

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the legislative role of women sub-district municipal council members in Nakhon Pathom Province; (2) to study obstacles to and problems with that role; and (3) to form recommendations on how to overcome those problems.

This was a qualitative research based on data from sub-district municipal council meeting minutes and in-depth interviews with 15 key informants, chosen through purposive sampling, who were women sub-district municipal council members in Nakhon Pathom Province. Data were collected using an in-depth interview form and through observation. Data were analyzed through descriptive analysis.

The results showed that (1) All the women sub-district municipal council members had knowledge about and experience with the legislative process. They understood that the municipality could make municipal laws and the roles are 1.1) considering draft laws on topics that fell within the legal powers of the municipality 1.2) all the women sub-district municipal council members interviewed played in examining and controlling the work of the administrative branch by asking questions. (2) None of the female municipal council members interviewed had ever submitted a draft law themselves or taken a role in encouraging members of the public to submit a draft law. (3) They recommended that women in the municipal area should be encouraged to participate more and play a role in politics.

Keywords: role, legislative, women sub-district municipal council member, Nakhon Pathom Province

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ และ รองศาสตราจารย์ ฐปนรรต พรหมอินทร์ ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาทำการศึกษาวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงส์ไกรเลิศ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชารัฐศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ทางรัฐศาสตร์ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และเจ้าหน้าที่สาขาวิชารัฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ขอกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรีในจังหวัดนครปฐม 15 ท่าน (ดังปรากฏรายนามในภาคผนวก) ที่ได้กรุณาสละเวลาให้ผู้วิจัยได้เข้าทำการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณท่าน ดร.สุริยะ หินเมืองเก่า นายชยุตชน บุญทน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง และนายพระเนตร บ่อกลาง หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลคลองมะเดื่อ ที่ให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณเพื่อนพี่น้องข้าราชการเทศบาลตำบลทุกท่านที่ติดต่อประสานงานท่านสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณชนโชค งามัญญอดม บิดา และคุณฉัญพร ฟ้าหวั่น มารดา และขอขอบคุณนายพิเชตร วัฒนเคน สามี นายชยุต งามัญญอดม น้องชาย และเพื่อนๆที่เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ชนิสรา งามัญญอดม

กรกฎาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย	6
3. กรอบแนวคิดการวิจัย	6
4. ขอบเขตของการวิจัย	8
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	8
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ	10
2. หลักการสำคัญในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทสตรีในทางการเมือง	31
4. กระบวนการทางนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	38
5. อำนาจหน้าที่ของเทศบาล	50
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	80
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	81
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกสภาเทศบาลตำบล ที่เป็นสตรี	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารการประชุมสภาเทศบาลตำบล	115
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	120
1. สรุปการวิจัย	121
2. อภิปรายผล	126
2.1 ด้านความรู้และประสบการณ์ของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่เป็นสตรี	126
2.2 บทบาทในการเสนอร่างเทศบัญญัติ	127
2.3 บทบาทในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติ	128
2.4 การแสดงบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการตรวจสอบฝ่ายบริหาร	130
2.5 ด้านปัญหาและอุปสรรคทางค่านิยมทัศนคติของสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ที่เป็นสตรี	131
3. ข้อเสนอแนะ	132
3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	132
3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ	133
3.3 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ	134
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	142
ก แบบสัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์	143
ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย	152
ค รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	168
ประวัติผู้วิจัย	170

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่าง	85
ตารางที่ 4.2 แสดงการวิเคราะห์ทัศนคติทั่วไป ของเทศบาลตำบล	119

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แสดงบทบาทด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาท้องถิ่น	40
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างเทศบาล	56
ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนในการเสนอร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม ของเทศบาล	64
ภาพที่ 4.1 แสดงถึงกระบวนการทางนิติบัญญัติของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลในจังหวัด นครปฐม ในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติ ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม	114
ภาพที่ 4.2 แสดงการวิเคราะห์ปรากฏการณ์เกี่ยวกับมีข้อตกลงการประชุมอย่างไม่เป็น ทางการ (นอกรอบ) ก่อนการประชุมพิจารณาร่างเทศบัญญัติของเทศบาลตำบล ...	118

